

ՄԺԾԾ ԺԱՄԱՆԱԿՎԱՏՎԱԾՈՒՄ ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՀՀ կադաստրի կոմիտե

Վերջին տարիներին անշարժ գույքի կադաստրի վարման միջազգային առաջադեմ փորձի ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ ուսումնասիրված երկրներում կադաստրի համակարգերի անվիճելի առավելությունը դրանց վարման գործընթացներում տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման չափազանց բարձր մակարդակն է և համոզված լինելով, որ համակարգի հետագա զարգացումը, գործառույթների իրականացման որակի բարձրացումը և համակարգի գործունեության թափանցիկության ապահովումը, համակարգում կոռուպցիոն ռիսկերի նվազեցումը հնարավոր չէ առանց համակարգում արմատական բարեփոխումների իրականացման:

Բարեփոխումների լույսի ներքո ավելի կարևորվեց էլեկտրոնային արխիվի նշանակությունը անշարժ գույքի կադաստրի վարման գործառույթներում: Այդ իսկ պատճառով էլեկտրոնային արխիվի տվյալների պահպանման, թարմացման և դրանց անվտանգության ապահովման խնդիրներն այսօր գտնվում են ամենօրյա ուշադրության ներքո:

1. Առկա ռեսուրսների օգտագործման օպտիմալացման շրջանակներում նախկին տարածքային ստորաբաժանումների տեղակայման վայրերում սպասարկման գրասենյակների, այլ օպերատորների և միասնական ստորաբաժանման միջև էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության համակարգի ներդրմամբ, ինչպես նաև անշարժ գույքի չափագրման իրականացումն ամբողջությամբ մասնավոր հատվածին վերապահելով, մի կողմից հնարավորություն է ընձեռվում օպտիմալացնել տարածքային ստորաբաժանումների քանակը, մյուս կողմից դիմողներին հնարավորություն տրվում իրավունքների գրանցման ու տեղեկատվության տրամադրման դիմումները ներկայացնել և փաստաթղթերը ստանալ իրենց ընտրությամբ՝ կադաստրի համակարգի ցանկացած սպասարկման գրասենյակում (և նույնիսկ առանց սպասարկման գրասենյակ ներկայանալու՝ էլեկտրոնային փոստով)՝ անկախ անշարժ գույքի գտնվելու վայրից: Անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքների գրանցման և գրանցված իրավունքների վերաբերյալ տեղեկատվության տրամադրման գործառույթների իրականացման համար գույքի պարտադիր չափագրման (տեղագնման) անհրաժեշտությունը սահմանափակվեց՝ այն թողնելով միայն նոր գույքի առաջացման, գրանցված գույքը փոփոխությունների ենթարկելու ու դիմողի պահանջի դեպքերում, միաժամանակ դիմողներին այս ոլորտում նույնպես ընտրության հնարավորություն ապահովվեց և, վերջապես, վերացնելով պետական գրանցման և տեղեկատվության տրամադրման բուն գործառույթն իրականացնող կադաստրի համակարգի պաշտոնատար անձանց ու կադաստրի ծառայություններից օգտվող քաղաքացիների անմիջական շփման անհրաժեշտությունը, համակարգում զգալիորեն նվազեցվեց կոռուպցիոն ռիսկերի առաջացման վտանգը: Ընթացող բարեփոխումների արդյունքում սկզբունքորեն նոր

մոտեցում է ձևավորվում նաև անշարժ գույքի նկատմամբ գործարքների իրավական ձևակերպման հետ կապված իրավահարաբերությունների կարգավորման ոլորտում, մասնավորապես՝ վերացվեց Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով նախատեսված անշարժ գույքի գործարքների պարտադիր նոտարական վավերացման պահանջը (բացառությամբ միակողմ գործարքների) և այդ մասով ներմուծվեց կադաստրի համակարգի կողմից ստորագրությունների իսկության ճանաչմամբ՝ գործարքների կնքման ինստիտուտ, , ընդ որում, նշված կարգով գործարքների կնքումը կադաստրի սպասարկման գրասենյակներում իրականացվում է անվճար:

2. Հասարակության տեղեկատվական պահանջները բավարարելու նպատակով կոմիտեն 2021-2023 թվականների զարգացման հատվածում կփորձի ամբողջապես անցնել առցանց ծառայությունների ինքնաշխատ համակարգի՝ հրաժարվելով թղթային փաստաթղթաշրջանառությունից: Այս, ինչպես նաև համակարգում առկա կոռուպցիոն ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով կիրականացվեն կառուցվածքային բարեփոխումներ, որի ռազմավարական նպատակները և գերակա վերջնական արդյունքները առցանց, ինքնաշխատ, անթուղթ անշարժ գույքի կադաստրի ստեղծումն է՝ նպաստելով տեղեկատվության տրամադրման գործընթացի դյուրացում, առցանց տրամադրվող տեղեկատվության նկատմամբ պահանջարկի խթանում, տրամադրման ժամկետների կրճատում և ծավալների էական ավելացում:

Անշարժ գույքի հարկման համակարգի բարեփոխումների շրջանակներում Հայաստանի Հանրապետությունում կներդրվի անշարժ գույքի միասնական գնահատման և հարկման համակարգ, որը հնարավորություն կընձեռի անշարժ գույքի հարկով արդարացի հարկման մեխանիզմների ներդրման, ապահովել անշարժ գույքի շուկայի գնային իրավիճակի վերաբերյալ վերլուծական տեղեկատվական բազայի ստեղծումը, խթանել պարապուրդում գտնվող գույքի մասնակցությունը անշարժ գույքի շուկայում և նպաստել ավելացված արժեքի աճին, ինչպես նաև կնպաստի անշարժ գույքի հարկման առավել արդարացի դաշտի ձևավորմանը, վարչարարության պարզեցմանը:

Բարեփոխումներ են նախատեսվում իրականացնել նաև գույքի շուկայական գնահատման ոլորտում, մասնավորապես օրենսդրական փոփոխություններով կկարգավորվի ոչ միայն անշարժ գույքի այլ նաև գույքի մյուս տեսակների՝ շարժական, բիզնեսի, ոչ նյութական ակտիվների և այլն շուկայական գնահատությունը: Նշված բարեփոխումները հնարավորություն կնձեռեն գնահատման ոլորտի ինքնակարգավորման ինստիտուտի ներդրմանը և անշարժ գույքի գործակալների գործունեության կարգավորմանն ու զարգացմանը:

3. Նշված ռազմավարության պահանջների խթանումը գեոդեզիական, քարտեզագրական և երկրատեղեկատվական համակարգի հիման վրա Հայաստանի Հանրապետության ինտեգրված, միասնական կադաստրի ստեղծումն է, որի նպատակը տեղեկատվական տեխնոլոգիաների նորագույն լուծումներով ոլորտի համակարգի արդիականացումն է, որն էլ իր հերթին կնպաստի տարածական որոշումների օպերատիվության բարձրացմանը և հողային քաղաքականության պատշաճ և արդյունավետ վարմանը:

Կապիտալ բնույթի հինմական միջոցառումները ինտեգրված (միասնական) կադաստրի ստեղծումն է՝ 2021-2023 թվականներին նոր տեխնոլոգիաների պահանջով արդիականացվող Հայաստանի Հանրապետության բազային երկրատեղեկատվական համակարգի քարտեզագրական հիմքի, աշխարհագրական անվանումների պետական քարտադարանի վարման և թարմացման, հիմնարար ոլորտային քարտեզագրական արտադրանքի աշխատանքները:

Շարունակվում են իրականացվել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքների բազային երկրատեղեկատվական համակարգի քարտեզագրական հիմքի ստեղծման աշխատանքները, որոնք կծառայեն տնտեսության տարբեր բնագավառներում աշխատանքների արդյունավետության բարձրացման կարևոր նախադրյալ:

Ստեղծված քարտեզագեոդեզիական հիմքով երկրատեղեկատվական համակարգը հանդիսանալու է գերատեսչական տարբեր ոլորտների, այդ թվում քաղաքաշինական, բնապահպանական, արդյունաբերական, անշարժ գույքի կադաստրի, տարածքների պլանավորման, գյուղատնտեսական հողերի հաշվառման, հողերի միավորման, հողերի օգտագործման և գոտիավորման սխեմաների կազմման, գույքահարկի և գնահատման բազաների ճշգրտման, վարչական և տնտեսական գործունեության, մելիորացիայի, երկրաբանական հետախուզական աշխատանքների, անտառտնտեսության, արտակարգ իրավիճակների ժամանակ օպտիմալ և օպերատիվ որոշումների կայացման, հանրապետության մարզերի, համայնքների և առանձին տարածքների զարգացման ու արդյունավետ պլանավորման համար որպես բազա:

Գեոդեզիայի ու քարտեզագրության բնագավառի զարգացման նպատակով 2021-2023 թվականին նախատեսվում է ավարտել հանրապետության ամբողջ տարածքի օդալուսանկարահանման աշխատանքները՝ երկրատեղեկատվական համակարգի քարտեզների ստեղծման համար:

2021 թվականին նախատեսված ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով ծախսերը կուղղվեն նաև կոմիտեի միասնական արխիվի ստեղծման, ամբողջականացման համար արխիվային տարածքի շինարարությանը:

4. Անշարժ գույքի կադաստրի վարման բնագավառում պետական քաղաքականության իրականացման ծախսերը.

2021 թ. – 5,700,000.0 հազար դրամ

2022 թ. – 5,800,000.0 հազար դրամ

2023 թ. – 5,900,000.0 հազար դրամ: